

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 28 Marca v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 15 marca.

(z Gazety Sankt-Petersburskiej).

Wczora d. 14 t. m. przybył tu Radca kollegjalny *Gribojedow* z traktatem pokoju, zawartym z Persją d. 10 (22) lutego, w Turkmanczaju.

Wnet potem 201 wystrzałów z dział twierdzy, uwiadomiło stolicę o tym szczęśliwym wypadku, który jest owocem pamiętnych czynów wojennych i układów dyplomatycznych, równie obfitujących w świetne skutki; dzisiaj odprawione były w kaplicy Pałacu Zimowego dziękczynne do Pana Boga modły. W rzeczy samej, jak wiele mamy przyczyn zasyłania do Najwyższego gorących dziękczynień za ukończenie wojny, uwieńczonej korzystnym pokojem, którego warunki wynagradzają nam wszystkie straty, zrządzone przez nieprzewidziany najazd, i zabezpieczają nadal od jego wznowienia!

Powiększenie granic, otrzymane przez Rosyją za pośrednictwem tego traktatu, jest dla niej zupełną i pożądaną rekompensacją zachowania przyjaźnych naszych stosunków z rządem Perskim.

Niezwłocznie udzielone będą Publicznosci wszystkie postanowienia tego ważnego układu.

Najwyższy Reskrypt, wydany do St. Petersburgskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Goleniszczewa Kutuzowa.

Pawle Wasilewiczu! Traktat wiecznego pokoju pomiędzy Rosyją a Persją, został zawarty i podpisany w dniu 10 szłego lutego.

Na mocy tego traktatu Rosyja nabywa nową, mocną i bezpieczną granicę, a oprócz zupełnego wynagrodzenia szkód, wciela pod swoje władanie Chanstwa: Erywańskie i Nachiczewanckie, które odtąd zwać się będą Obwodem Ormiańskim.

Tym sposobem wojnie, wzniecone niespodzianem wtargnięciem, położony został koniec korzystnym i chwalebnym pokojem.

Bogu, zawsze błogosławiącemu słuszną sprawę, i uwieńczającemu Nasz oręż nową sławą, składając dziękczynienie, spieszymy uwiadomić WPa na o tym radośnym wypadku, w tém przekonaniu, że NASI wierni poddani, połączą z NAMI dziękczynne swe do Najwyższego modły. Wnet za tém, przy oddzielnym manifestcie traktat pokoju będzie podany do wiadomości powszechnej. Zostajemy ku WPanu zawsze przychylni.

Na autentyku własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

N I K O Ł A Y.

Sankt-Petersburg
d. 15 marca 1828 r.

(z Pszczoły Północnej).

W przeszły czwartek, d. 15 marca, składane były w kaplicy pałacu zimowego, w obecności NAJJAŚNIEJSZYCH CESARZA JEGOMOŚCI, CESARZOWYCH ICHMOŚĆ, WIELKIEGO XIĄŻĘCIA Następcy Tronu, i WIELKIEGO XIĄŻĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA, Ciągła dyplomatycznego, Duchowieństwa i Osob znakomitszych pfcii obojey, dziękczynne modły do Pana Boga, z okoliczności szczęśliwego zakończenia świetnym pokojem sławnej wojny z Per-

sami. — Wieczorem miasto całe było oświecone.

— Przez Najwyższy Rozkaz do Korpusu Oddzielnego Kaukaskiego, wydany dnia 15 marca tego roku, z podpisem własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI, rozkazano wszystkim wojownikóm, którzy znajdowali się w teraźniejszej wojnie z Persami, nosić osobny, najwyższy ustanowiony medal, na którym z jednej strony będzie napis: *Za Perską Wojnę*, a na drugiej rok 1826, 1827 i 1828, oświecone promieniami, wychodzącymi z oka Opatrzności. Medal ten jest srebrny: noszony ma być w pętelce na połączony wstędze orderu ś. Jerzego i ś. Włodzimierza. „Znak ten (wyrazy kończące ten rozkaz) niech stanie się pomnikiem mężstwa i dobrego sprawowania się waszego! Niech będzie, nowym zakładem wiernej służby Wojska Rosyjskiego i Mojego dla was przyznania.”

(z Gazety Senackiej).

W najwyższym ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 15 marca wyrażono: „W nagrodę odznaczającej się gorliwości i ważnych dla Ojczyzny zasług, Jenerała Adjutanta Naszego, Jenerała piechoty, *Paskiewicza*, który wielą świetnemi zwycięztwami, w ciągu szczęśliwie zakończonej teraz z Persją wojny, zjednał nową sławę dla Naszego oręża, i uwieńczył dzieła te zawarciem korzystnego ze wszech względów pokoju, przez który granice Państwa rozciągnięte zostały za *Araks* i przyłączona do Państw Naszych prowincya *Ormiańska*, — Naymilszemu i Wynosimy go i jego potomstwo na dostojność Hrabiego CESARSTWA Rosyjskiego, Rozkazując mu odtąd nazywać się Hrabią *Paskiewiczem Erywańskim*.

— W najwyższym ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 10 marca wyrażono: „Jenerał-Adjutanta Naszego, Jenerała piechoty *Bataszewa*, zgodnie z jego żądaniem i dla zruynowanego zdrowia, Naymilszemu i uwalniamy od obowiązku Jenerał-Gubernatora Rjańskiego, Tulskiego Woroneżskiego, Orłowskiego i Tambowskiego, z zachowaniem urzędu Członka Rady Państwa.”

— Z teyże okoliczności Reskrypt Najwyższy do P. Jenerała piechoty, Jenerała Adjutanta *Bataszewa*.

Alexandrze Dmitrjewiczu! Z hołsnością dostrzegając z listu waszego pod dniem 6 teraźniejszego miesiąca, że zdrowie wasze nie dozwala wam dłużej sprawować służby na urzędzie Jenerał-Gubernatora, uwalniam was ukazem Moim, razem z tym do Rządzącego Senatu wydanym, od tego obowiązku, a sądząc dogodniejszemu zostawić was przy zatrudnieniach Członka Rady Państwa, zupełnie jestem przekonany, że po serdeczności i gorliwości waszej ku służbie, zruynowane zdrowie nie przeszkodzi wam nadal być pożytecznym na tem miejscu.

Zostaję ku wam przychylnym.

Na autentyku podpisano własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką.

N I K O Ł A Y.

St. Petersburg dnia
10 marca 1828 r.

— Przez najwyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu:

Dnia 9 marca. Były członek rady admira-
licyney *Kudjawcow*, na własną prośbę dla cho-
roby zupełnie uwolniony ze służby.

Kijowski wice-gubernator naznaczony radcą
stanu, kamerher Dworu J. C. M. *Koczubay*, zo-
stający przy Głównozarządzającym Departamen-
tem Pocztowym.

Radca kollegialny, *Pryktoński*, przy zupeł-
ném uwolnieniu, na własną prośbę dla niezdro-
wia, ze służby, na podstawie ukazu 18 lutego 1762
r. wyniesiony na radcę stanu.

D. 12 marca. Odstawny półkownik *Step-
kowski*, przeznaczony do sprawowania obowiązków
Naczelnika miasta *Kercz-Jenikola*.

D. 14 marca. Ze względu na gorliwe pra-
cę, podjęte w czasie układow o pokoy z *Persyą*,
radca kollegialny *Grybojedow*, wyniesiony na rad-
cę stanu.

— CESARZ JEJOMOŚĆ NAJWYŻEY rozka-
zać raczył: Gubernatorowi Cywilnemu Wiat-
skiemu, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Rychlew-
skiemu*, za roztrójne rozrządzenia, około usmierze-
nia włościan udziałowych powiatu jełabużskiego,
administracyi kaczkińskiej, oświadczyć MONARSZE
zadowolenie.

— Przy najwyższym ukazie J. C. M. do
Rządzącego Senatu pod dniem 29 lutego, ogłoszo-
ne zostało urządzenie do zarządzania obwodem
Bessarabskim, składające się ze wstępu, z Iszey
Części w 5ciu i Higiey Części w 2ch rozdziałach,
a 9ciu §§, i etatu. Tłumaczenie jego umieścimy
później.

— W tymże numerze Gazety Senackiey, u-
mieszczony jest Ukaz J. C. M. do Rządzącego Se-
natu w brzmieniu następującem:

Marca 3 dnia. Pragnąc pomagać do więk-
szego i skutecznego rozszerzenia udoskonalonego
gospodarstwa wiejskiego, chowu owiec i z tém
połączonego przemysłu rękodzielniczego w kraju
Nowo-rossyjskim, uznaliśmy za dobrą, przyjąć pro-
pozycyą Panującego Xiążęcia *Anhalt-Ketenskiego*,
względem założenia tam w tym celu osady
włościan *Anhalt-Ketenskich*, a zatem Rozka-
zuje my: oddać mu w wieczne i potomne wła-
danie, wybrane przez jego deputatów poniższe o-
brębny ziemi niezajętej skarbowey w gubernii
Tauryckiey:

1) W powiecie Dnieprowskim, oznaczony na
planie jeneralnym pod N. 71, a zawierający w so-
bie czterdzieści dwa tysiące trzysta czterdzieści
pięć dziesięcin ziemi przydatney i nieprzydatney;
i 2) W tymże powiecie z obrębny, położonego na
planie pod N. 4, do sześciu tysięcy dziesięcin, któ-
re oderznąć w dalekim od *Perekopu* kraju, tak,
żeby ten obręb rozciągał się do samego brzegu mor-
skiego bez przerwy. Posiadanie tych obrębów,
osadzenie na nich projektowanej kolonii i eksysten-
cya jej będą na podstawie załączonych tu warun-
ków, zawartych przez Ministerium Skarbu z De-
putatami Xiążęcia *Anhalt-Ketenskiego*, roz-
patrzoney w Komitecie Ministrów i przez Nas
utwierdzonych.

Nadto, dla ułatwienia w zakładaniu pomie-
nioney kolonii i w zaprowadzaniu gospodarstwa
wzorowego, Rozkazuje my: oddać Xięciu *An-
halt-Ketenskiemu*, skarbowy majątek, w gubernii
Kamieniec-Podolskiej, w powiecie Hayssyńskim,
nazwany Starostwem Hayssyńskim, na dwadzie-
ścia cztery lata, z opłatą do skarbu po dwa ty-
siące rubli srebrem na rok; na co z pełnomoc-
nikiem też jego zawrzeć zвычайny kontrakt, ale
bez ewikcyy, naczynając termin posiadania od na-
stępującego 1829 roku.

Około wykonania tego wszystkiego Rzą-
dzący Senat nie zaniecha uczynić zależących z je-
go strony rozporządzeń.

Warunki na założenie w guber- nii Tauryckiey Kolonii wieśniaków Anhalt-Ketenskich.

1) Cel tey osady zawiera się w tém, ażeby

ona służyła za wzór wielkiego, dobrze urządzo-
nego gospodarstwa wiejskiego, połączonego z prze-
mysłem fabrycznym. Do przedmiotów jego nale-
żą: ulepszony chów owiec, udoskonalona upraw-
a zboża, osobliwie rozprawadzenie roślin handlo-
wych, farbiarskich i olejnych; jakoto: krapu, way-
dy, szyszek do kutnerowania sukna, szafranu
nasienia rzepakowego i t. d. udoskonalone utrzy-
mywanie bydła, dla robienia masła i sera w do-
brych gatunkach, a obok tego zaprowadzenie do-
mowych warstatów do robienia sukna, płótna i t. d.
tudzież ulepszone mycie owiec i wełny, dozumie-
jąc z resztą, że urządzenie wszystkich tych za-
kładów przywiodzone będzie do skutku, stosownie
do najbliższych miejscowych dogodności.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Journal de St. Petersburg.)

Przez ukaz pod d. 15 b. m. wydany do kan-
toru dworu, JEJOMOŚĆ CESARSKA raczył uwolnić
ze służby, na własną prośbę, rzeczywistego szam-
belana, Hrabiego Franciszka *Ożarowskiego*.

— Podług ostatnich doniesień, otrzymanych
z Konstantynopola, Porta, od wyjazdu *P. de Ribeau-
pierre*, używa wszelkich środków, jakie są w
jej mocy, ku przeszkodzeniu interesom handlo-
wym naszych kupców, i uciskaniu poddanych Ros-
syjskich, których interesa zmusiły pozostać w
Konstantynopolu. Wielka liczba okrętów, pod
banderą rossyjską, gwałtem jest zatrzymana, cho-
ciaż są opatrzone w należyte firmy do żeglugi;
kapitani zmuszeni byli wydać swoje ładunki, za
opłatą dowolnie naznaczoną; niektórzy z nich o-
trzymali, w tytule zaspokojenia przypadających im
należności wedle tych ocenień, z opłatą w opway
monecie, której wartość o połowę jest zmniejszona,
w porównaniu do dawniejszey; a inni jeszcze żadnego
nie uzyskali wynagrodzenia. Przeszło stu podda-
nych rossyjskich wysłano z Konstantynopola, nie
dawszy im czasu na uporządkowanie swoich in-
teressów. Lista wygnańców potwierdzona jest o-
sobiście przez Sułtana. Jeden z nich, nazwiskiem
Bazyli *Pagużyn*, kommissant radcy tajnego De-
midowa (прикащикъ Демидова), pod tém tylko
nazwaniem znany był na komorze; będąc sta-
wionym powiedział swoje imię i nazwisko, a gdy
wyszedł rozkaz od Sułtana, względem wygnania
różnych poddanych rossyjskich, na liście ich był
następny przypisek Sułtana: „Bazyli *Pagużyn* ma
„bydź wysłany, lecz kommissantowi Demidowa
„wolno pozostać w Konstantynopolu;” i skutkiem
tey decyzyi *Pagużyn* został wygnany.

FRANCYA.

Paryż dnia 15 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Składki zebrane na wsparcie mieszkańców
miasta *Saliena*, którzy w roku 1825 pogorzeli,
wynoszą ogólnie 1,191,442 franków.

Pewien krawiec był tu w wielkim kłopo-
cie, że mu od roku córka zginęła. Przed kilku
dniami wieczorem przechodząc przez *Palais Royal*,
zatrzymany został przez jedną z tamiecznych natre-
tanych, pysznie wystrojonych dziewczyn, w której
z podziwieniem poznał swoją córkę. Kilka chwil
stał jak wryty; przyszedłszy jednak do siebie, por-
wał nieszczęsną córkę i poprowadził do policyi,
aby zaskarżyć zwodzicielki, które pięknemi su-
kniami i innemi świecidełkami wabią w swe za-
trute sidła niedoświadczone dziewczęta.

— Dnia 16 —

O wyprawie uzbrajaney w *Tulonie*, mamy
następujące wiadomości: Bateria artylleryi w *Tu-
luzie* otrzymała rozkaz udania się dnia 14 b. m.
do *Tulonu*, gdzie ma odebrać zawiadomienie o
swojem przeznaczeniu. Oprócz wojska, które w
Tulonie i *Kadyzie* wsiądzie na okręty, ma jeszcze
3000 wojska wypłynąć z *Brestu*. W porcie *Tu-
lonu*, okręty liniowe *Scipio* i *Wrocław*, tudzież
3 fregaty, są przysposobione do żeglugi, 4 inne o-
kręty wojenne mogą bydź wkrótce uzbrojone; pra-
cują oraz z pośpiechem około statków kanonier-
skich. Z *Marsylii* donoszą pod dniem 9 b. m., iż

tam najęto statki przewozowe. W różnych miastach południowej Francji wybierają ludzi najsilniejszych z batalionów i posyłają do *Marsylii*.

Izba Parów. Dnia 15 b. m. Hrabia *Lagarde*, Baro *Mounier* i Hrabia *Chastellur* zdawali sprawę imieniem komisji petycyjney. Między innemi była petycja officerów, którzy połowę płacy pobierają, a którym to pobieranie z końcem roku bieżącego ustaje. W przedmiocie tym mówili Xiażę Dalmacyi, Margrabia *Corlin*, Hrabia *Marcellus* i Minister wojny; postanowiono wziąć wspomnianą petycję pod rozwałę.

Izba Deputowanych. Minister skarbu wnosząc d. 12 b. m. budżet, domagał się, aby dla opędzenia wydatków w r. 1829 upoważniono go do wydania papierów skarbowych, których ilość nie może przewyższać 150 milionów franków.

Na tajnym wydziale Izby d. 15 b. m. zajęto się dwoma przedmiotami, to jest: wnioskami Pana *Constant* względem cenzury, i Pana *Couny*, względem nowego wyboru Deputowanych, którzyby w ciągu obrad otrzymali urząd. Pan *Constant* miał długą mowę na poparcie swego wniosku. Zapewniają, iż Minister spraw wewnętrznych nie był przeciwnym wnioskowi, lecz radził odłożyć go do późniejszego czasu. Zgromadzenie postanowiło znaczną większością, wziąć wniosek Pana *Constant* pod rozwałę. Toż samo stało się z wnioskiem Pana *Couny*.

Dnia 14 b. m. podobnież na tajnym wydziale, Pan *Constant* rozwinął swój wniosek względem odmiany kilku artykułów prawa z d. 21 października 1814 dotyczących się handlu książkami. Gdy jednak niektórzy mówcy przedstawili, iż nie wypada skwapliwie działać w tak ważnej okoliczności; Pan *Constant* zezwolił na odłożenie swego wniosku, oświadczając, iż chce Ministrowi dać czas do ułożenia nowego projektu do prawa w tej mierze.

Minister skarbu *Roy*, wprowadzając w dniu 12 b. m. w Izbie Deputowanych kilka projektów, w celu uporządkowania skarbowości z lat 1826, 1827 i 1828, nie mniej w celu ustanowienia etatu na rok 1829, wyliczał szczegółowo bilans przychodów i wydatków lat upłynionych i bieżącego, a o budżecie na rok 1829 mówił w ten sposób: „Pierwszy deficit skarbu naszego było skutkiem okoliczności i wypadków w roku 1814; wynosiło 67 milionów, które z długiem późniejszym 6 milionów i z zasiłkami, które w latach 1823 i 1824 Hiszpania w summie 58 milionów od nas otrzymała, razem 131 milionów wynoszą. Do tego deficit należy doliczyć niedobór 25 milionów w roku 1827 i 35½ milionów w roku 1828. Tak więc całe deficit wynosi przeszło 200 milionów. W takim stanie rzeczy ustanawiamy budżet na rok 1829. Wydatki na rok 1828 ustanowione są na 937 milionów; sumę trzeba będzie powiększyć na rok 1829 o 17,800,000, tak, iż ogół wydatków wyniesie 955 milionów. Z drugiej strony winniem wam, Mości Panowie, pokazać nasze źródła. Pomnożą się one również w roku 1829 o kilkanaście milionów, i przyniosą wszystkiego do 958 milionów tak, iż nam brakować będzie tylko 16 milionów. Wypadek ten przekonywa nas, że roczny przychód skarbu publicznego stał się niewyrównywiający zwyczajnym wydatkom. Oprócz tego, potrzeba będzie w roku 1821 summy 40 milionów, rozdzieloney na kilka lat na opędzenie nadzwyczajnych wydatków, upoważnionych przez prawo z dnia 14 sierpnia 1822 roku. Wszelako chwilowy ten niedobór nie powinien nas zatrzymywać, jak również byłoby zgubnym przykładem, gdybyśmy z niewzruszoną stałością przychód z wydatkami zrównać i przewyżki ostatnie uniknąć nie usiłowali. W tym celu proponuję użyć poręby z roku 1830 już w roku 1829 na umorzenie deficit tegoż roku. Środek ten nie jest niezwykły, wszelako należy go unikać na przyszłość, która wymaga trwałego zaradzenia. Polega ono na zaprowadzeniu oszczędności, a ta nie zależy od zmniejszenia potrzebnych wydatków, ale od zaprowadzenia lepszego porządku. Nowa organizacja

w wielu częściach administracyi może sama przynieść prawdziwą oszczędność. Również usiłować należy, aby się pomnożył dochód z podatków pośrednich; pierwsze miesiące tego roku dowodzą pomyślnego wypadku, ale doświadczenie nauczycie, że podobnym wpływem nie można zbyt łatwo ufać. Potrzeba będzie podwojoney staranności w zapobieganiu kontrabandzie, Gorliwość urzędników powinna być w dzielności utrzymywana przez zapewnienie, że prawa ich są szanowane, zasługi nagradzane i awanse na zasadzie ścisłej sprawiedliwości rozdzielane będą. Ale na zgodności Izby z Rządem, polega największa nasza nadzieja. Roku 1827 zairwożyły Francją liczne przyczyny, które wywarły wpływ zgubny; nasza zgodność przywróci zaufanie, a z niem dostatek w skarbie. Francuzi porozumiewają się zawsze, ile razy idzie o szczęście kraju. Przewyżka 17 milionów na rok 1829, ułatwi się przez sprzedaż drzewa, które, właściwie mówiąc nie można nazwać nakładem. Deficit dawniejsze 200 milionów zastąpi się w części summą 89,600,000, którą nam Hiszpania winna. Nie zamierzamy zastąpić niedoboru przez utworzenie papierów, żądamy tylko zezwolenia waszego na wydanie Królewskich bonów w summie 150 milionów, któremi zaspokojemy wydatki w roku 1828; spodziewamy się nawet, że całe summy nie będziemy potrzebowali. Wszelako środka tego wymaga pośpiech, z jakim wydatki po sobie następować będą. Polegamy, Mości Panowie, na waszej pomocy; potrzebujemy jej bardzo, ale z nią spodziewamy się przywrócić równowagę między przychodem a wydatkami” Izba postanowiła ogłosić drukiem wniosone przez Ministra skarbu projekta.

— Dnia 17 —

Od kilku dni rozechodzi się pogłoska, iż Xiażę *Metternich* przybędzie do tutejszey stolicy. Jeden z dzisiejszych dzienników pisze: „Zdaje się rzeczą pewną, iż Xiażę ten jest tu za kilka dni spodziewany; ma jednak niezwłocznie udać się do *Londynu*.” Inny Dziennik przydaje do tej wieści, iż mówią także o podróży Hrabiego *de la Ferronays* do *Londynu*, trudno jednak dać wiarę jak jednej, tak drugiej z tych pogłosek.

Jeden z tutejszych dzienników donosi, iż dom *Rotszyldów* zamysła utworzyć towarzystwo w celu ułatwienia śpiesznych komunikacyi w całej Europie.

ANGLIA.

Londyn dnia 14 marca

(z Gazety Warszawskiej).

Słychać, iż rząd nasz myśli jak najszybciej postać 6 okrętów liniowych na morze Śródziemne. Na giełdzie tutejszey rozeszła się pogłoska, iż poselstwo, które wkrótce ma być podane Izbie Niższej, objawi zamiar Rządu wystania do Morei 6ściotysięcznego korpusu, celem wspólnego działania z wojskiem Mocarstw sprzymierzonych. Odebrany tu list ze *Stambułu* pod dniem 4 lutego donosi o przybyciu tam z *Wiednia* znakomitej osoby w szczególnem zleceniu; dano jej straż honorową.

Wojsko nasze w Portugalii wsiądzie w końcu bieżącego miesiąca na okręty, i popłynie do mieysc, przeznaczonych tak w kraju, jako też za granicą.

Składka na pomnik zmarłemu Ministrowi *Canning*, wynosiła do dnia 5 b. m. 10,000 funtów szterlingów (400,000 złotych polskich). Oprócz Lorda *Liverpool*, Pan *Moray* dał tym celem 100 funtów szterlingów (4000 złotych polskich).

Pani *Wyse*, córka *Lucyana Bonaparte*go, znajduje się w tutejszey stolicy. Jest bardzo podobną do *Napoleona*.

Listy z *Rio-Janeiro* pod dniem 9 stycznia wyrażają, iż układy o pokój między Brezylją i Rzecząpospolitą *Buenos-Ayreską* jeszcze się nie zaczęły. W stoczony nie dawno bitwie morskiej, flotta Brezyljska utraciła dwa okręty.

PORTUGALIA.
Lizbona d. 29 lutego.
(z Gazety Warszawskiej.)

Infant *Don-Miguel*, przybywszy do tutejszej stolicy, obszedł się bardzo uprzejmie z członkami wszystkich stronnictw. Oddzielnie zająwszy pokój jada sam jeden, a z Królową matką widuje się codziennie, lecz bardzo krótko. Raz tylko rozmawiał z nią przez dwie godziny, i po tej rozmowie wyszedł od niej zasmucony. Przed kilku dniami wyjechał konno do zamku *Queluz*, w towarzystwie jednego tylko służącego, i w ogólności lubi zachowywać *incognito*. Przed zaprzysiężeniem konstytucji, zapytał go niektóre władze jak mają sobie postępować: *Don-Miguel* odpowiedział im, iż dopóki nie wykona przysięgi, dopóty uważać go powinny za człowieka prywatnego. Dnia 23 b. m. w czasie illuminacji, wydawano buntownicze okrzyki, za które generał *Caula* kazał przestępnych uwięzić, ale korregidor nie chciał ich zaprowadzić do więzienia. Generał *Caula* doniósł natychmiast o tem, i oświadczył, iż nie może ręczyć za utrzymanie spokoyności, jeśli władze cywilne nie będą pełniły rozkazów jego. Korregidor otrzymał potem zalecenie, aby rozkazy generała natychmiast wypełnił. Wieczorem w teatrze *ś. Karola* ukazało się przeźrocze, na którym znajdował się napis: *Niech żyje Infant Don-Miguel!* Korregidor obecny w teatrze zawołał: *Niech żyje Don Pedro, Donna Marya II, i Infant Don-Miguel!* Publiczność natychmiast okrzyki te z zapalem powtórzyła; wielu jednak ubolewało, iż imię Rejentki nie było wymienione.

W stolicy tutejszej panuje największa spokoynosc i wszystko spodziewać się może szczęśliwej przyszłości.

— Dnia 1 marca. —

Na dwa dni przed wykonaniem uroczystej przysięgi, Infant *Don Miguel*, miał długą rozmowę z Królową swą matką. Przedstawiała ona mu, ile konstytucja nie odpowiada potrzebom i życzeniom Narodu Portugalskiego. Młody Xiążę łatwo przekonał się o tem, co twierdziła dostojna wdowa; namienił jednak, iż odmówienie z jego strony mogłoby się stać hasłem do przykrych zamieszek, i że nie wypada, aby początkowi jego rządów złe towarzyszyły wroźby.

Obrzęd dnia 26 z. m. odbyty, napełnił wszystkich konstytucyjnych radością; lecz mianowanie nowych ministrów zmniejszyło ich uniesienie.

Wybór ludzi spośród największych arystokratów, i o których przywiązaniu do rządów królewskich, jakie oddawna istniały w Portugalii, żadney nie można mieć wątpliwości, zniszczył nadzieje stronnictw liberalnych. Widoczna i pewna jest, iż jeżeli od tej chwili nie chciano uwolnić ludu od włożonego nań jarzma, zamierzono tylko czekać tak długo, dopóki się nie podniosą jednomyślne użalania przeciwko systematowi, niemogącemu się nigdy przyswoić w Portugalii. Stolica już dała przykład swego wstrętu od tego systemu. Pomimo usiłowań liberalnych, wzbraniających rojalistom przystępu do młodego Xięcia, niektórzy z pomiędzy nich wydali okrzyki, które wkrótce w całym Królestwie zostaną powtórzone. Mamy nawet pewność, iż dostojny Infant z zadowoleniem słuchał tych okrzyków, inaczej nie byłby zaniechał okazać swej niechęci. Przedwczora jeszcze niezliczony tłum ludu udał się do obwodu *Belem*, w którym się znajduje pałac *Ajuda*. Muzykańci, którym generałny intendent policyi pozwolił dać koncert dla Infanta *Don-Miguela*, udali się pod okna J. K. Mości; improwizowano serenadę, lud zaczął powtarzać niektóre sztuki stosowne do okoliczności, i często przerywał muzykę wołając: *Niech żyje Don-Miguel, Król samowładny!* Kilku oficerów mających służbę wewnątrz pałacu, zapewniało, iż okrzyki te wyraźnie były słyszane w poko-

jach, gdzie rodzina królewska była zgromadzoną; jednakowoż *Don-Miguel* ani myślał wydać rozkazów, aby je uśmierzone.

Zapewniają, iż Margrabia *de Borba, Vizeu* i *Xdz Freire*, dziekan katedralny, mianowani zostali radcami stanu. Mówią także, iż generał *Caula*, naczelny dowódca tutejszej prowincji, zostanie złożony, i że miejsce jego zastąpi Hrabia *de Rio Pardo*.

Okręty liniowe angielskie *Revenger* i *Melvil* zawinęły do *Tagu*; każdy z nich weźmie na pokład jeden pułk, i popłynie na morze Śródziemne; reszta wojska niezwłocznie uda się do Anglii.

Dziś sąd Izby Parów wydał wyrok w sprawie Arcybiskupa z *Elvas*, Hrabiego *de Taipa*, Hrabiego *de Cunba* i Margrabiego *de Fronteira*. Cztery ci oskarżeni, zostali uznani niewinnymi; i natychmiast przywróceniu na urzędy. Wyrok ten powszechnie zyskał pochwały.

Kurs wexlow i pieniędzy w St. Petersburgu
Dnia 16 marca.

Na Londyn	— 3 miesiące pens.	103, ⁵ / ₈	} za rub. assign.
— Amsterdam	na 65 dni . cens	—	
— — —	na 3 mies.	50 ¹ / ₂	
— Hamburg	— 65 dni szil. ban.	9 ⁵ / ₈	
— — —	— 3 mies.	9 ⁵ / ₈	
— Paryż	— 70 dni santin.	—	}
— — —	— 3 mies.	106 ¹ / ₂	
Czerw. zł. holend.		11 r. 70 kop.	
Rubel złoty		3 — 86	
Rubel srebrny		3 — 71 ¹ / ₂	

Nieustający dochód Kommissyi umorzenia
długow:

6% assignacyami		104 ¹ / ₂	} procen.
6% srebrem		104	
5% także		87	

1 Опш Правленія Государственнаго Заемнаго Банка объявляеяся, что въ ономъ продаваться будутъ заложённое имённе Коллежской Совѣщницы Антонины Шульцовой, состоящее Могилевской Губерніи Сеннинскаго Повѣща въ разныхъ деревняхъ ревизскихъ мужеска 129, женска 119, новорождённыхъ мужеска 39, женска пола 28 душъ, оцѣненное съ принадлежащею къ оному землею 32 уволоки и спроеіемъ, по 10 лѣтней сложности годового дохода въ 20,700 р. Для чего назначены сроки поггамъ сего года маія 25, 28 и 30 числа. Желающіе купити имённе могутъ явиться въ Правленіе Государственнаго Заемнаго Банка и прежде показанныхъ чиселъ и видѣнь въ ономъ продаваемому имённю опись и условія.

Правитель Канцеляріи Якобъ Федоровъ.

1 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Kollegialney Sowietnikowey Antoniny Szulcowey, położony w Mohilewskiej gubernii w Sieninskim powiecie; w różnych wsiach rewizyjnych płci męskiej 129, żeńskiej 119, nowonarodzonych męskiej 39, żeńskiej 28 dusz, oceńiony z przynależącą do niego ziemią 32 włoki i zabudowaniem, po 10cioletniej proporecy rocznego dochodu 20,700 rub. Do czego naznaczono terminy do targow w terażniejszym roku w maju 25, 28 i 30 dnia. Zyczący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rządu Pożyczkowego Banku Państwa w oznaczone dni w czasie posiedzeń, i widzieć sprzedającego się majątku inwentarz i warunki.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fiedorow.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.